§ 13

Förnyat genomförandebeslut Tvärbanan Kistagrenen

RS 2025-1015

Sammanfattning

Förslaget innebär att trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomförandet av investering Tvärbanan norra Kistagrenen och att objektets investeringsbudget justeras upp till 9 179 miljoner kronor, vilket är en ökad utgift på 1 106 miljoner kronor jämfört med tidigare beslut i juni 2024. Orsaken till den uppjusterade investeringsutgiften är att det, efter den tidigare avbeställningen av sträckan Ursvik–Helenelund från totalentreprenadkontraktet KG40 och den efterföljande hävningen av kontraktet, har genomförts utredningar och detaljprojektering. Grundkalkylerna har därefter uppdaterats och en successivanalys har genomförts.

Utgiftsökningen ryms inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035.

Tidplanen för trafikstart till Ursviks torg är senarelagt till fjärde kvartalet 2028, samt till Helenelund fjärde kvartalet 2029. I tidigare plan angavs tid för trafikstart till Ursviks torg tredjekvartalet 2025 samt till Helenelund tredjekvartalet 2026.

Beslutsunderlag

1. Regionrådsberedningens skrivelse
2. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
3. Trafiknämndens protokollsutdrag den 25 november 2025
4. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 20 oktober 2025

Yrkanden

Ordförande Aida Hadzialic (S) yrkar bifall till regionrådsberedningens förslag i skrivelse den 7 januari 2026 (bilaga).
2:e vice ordförande Kristoffer Tamsons m.fl. (M) yrkar med instämmande av ledamot Msciwoj Swigon (SD) bifall till eget förslag till beslut (bilaga).
Ledamoten Carl-Johan Schiller (KD) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) yrkar med instämmande av 2:e vice ordförande Kristoffer Tamsons (M) bifall till eget förslag till tilläggsbeslut (bilaga).

Beslutsgång

Ordförande Aida Hadzialic (S) ställer först de två förslagen till beslut mot varandra och finner att regionstyrelsen beslutar enligt regionrådsberedningens förslag till beslut.

Sverigedemokraterna deltar inte i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Ordförande frågar därefter på Kristdemokraternas, Liberalernas och Moderaternas förslag till tilläggsbeslut och finner att regionstyrelsen avslår detta.

Ledamot Carl-Johan Schiller (KD) begär votering och ska så genomföras. De som önskar bifalla ordförandes förslag att avslå tilläggsbeslutet röstar ja, de som önskar bifalla Liberalernas, Kristdemokraternas och Moderaternas förslag till tilläggsbeslut röstar nej.

11 ledamöter röstar ja och 6 ledamöter röstar nej, 2 ledamöter avstår, se bilagd voteringslista.

Ordförande Aida Hadzialic (S) finner därmed att regionstyrelsen har beslutat att avslå förslag till tilläggsbelsut.

Beslut
Regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande.

> Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomförandet av investering Tvärbana norra Kistagrenen inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035, till en total investeringsutgift på 9 179 miljoner kronor, med ny tidpunkt för trafikstart till Ursviks torg fjärde kvartalet 2028 samt för trafikstart till Helenelund fjärde kvartalet 2029.

Reservation
2:e vice ordförande Kristoffer Tamsons m.fl. (M) anmäler reservation från Moderaterna till förmån för eget förslag till beslut och tilläggsbeslut.
Ledamot Msciwoj Swigon anmäler reservation från Sverigedemokraterna till förmån för eget förslag till beslut.
Ledamoten Carl-Johan Schiller (KD) och ledamoten Amelie Tarschys Ingre (L) anmäler reservation från Kristdemokraterna och Liberalerna till förmån för eget förslag till tilläggsbeslut.

Paragrafen är justerad

Skickas till
Trafiknämnden

Region Stockholm

Regionstyrelsen

VOTERINGSLISTA
2026-01-20

Paragraf nr 13, Förnyat genomförandebeslut Tvärbanan Kistagrenen, RS 2025-1015

Votering RS 2025-1015

Ledamot	**Ja**	**Nej**	**Avstår**
Aida Hadzialic (S), ordförande	*X*		
Kristoffer Tamsons (M), 2:e vice ordförande		*X*	
Talla Alkurdi (S), ledamot	*X*		
Jens Sjöström (S), ledamot	*X*		
Robert Johansson (S), ledamot	*X*		
Tove Sander (S), ledamot	*X*		
Christine Lorne (C), ledamot	*X*		
Jakop Dalunde (MP), ledamot	*X*		
Sandra Ivanovic Rubin (MP), ledamot	*X*		
Anna Sehlin (V), ledamot	*X*		
Catarina Wahlgren (V), ledamot	*X*		
Axel Conradi (M), ledamot		*X*	
Charlotte Broberg (M), ledamot		*X*	
Carl Johan Schiller (KD), ledamot		*X*	
Amelie Tarschys Ingre (L), ledamot		*X*	
Msciwoj Swigon (SD), ledamot			*X*
Britt-Mari Canhasi (SD), ledamot			*X*
Märta Martin-Granlund (C), ersättare	*X*		
Rickard Wessman (M), ersättare		*X*	
Resultat	*11*	*6*	*2*

Regionrådsberedningen

SKRIVELSE
2026-01-07

RS 2025-1015

Regionstyrelsen

Förnyat genomförandebeslut Tvärbanan Kistagrenen

Föredragande regionråd: Jens Sjöström

Sekretess
Bilagan till trafikförvaltningens tjänsteutlåtande omfattas av sekretess enligt 19 kap 3 § OSL (2009:400)

Ärendebeskrivning

Förslaget innebär att trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomförandet av investering Tvärbanan norra Kistagrenen och att objektets investeringsbudget justeras upp till 9 179 miljoner kronor, vilket är en ökad utgift på 1 106 miljoner kronor jämfört med tidigare beslut i juni 2024. Orsaken till den uppjusterade investeringsutgiften är att det, efter den tidigare avbeställningen av sträckan Ursvik–Helenelund från totalentreprenadkontraktet KG40 och den efterföljande hävningen av kontraktet, har genomförts utredningar och detaljprojektering. Grundkalkylerna har därefter uppdaterats och en successivanalys har genomförts.

Utgiftsökningen ryms inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035.

Tidplanen för trafikstart till Ursviks torg är senarelagt till fjärde kvartalet 2028, samt till Helenelund fjärde kvartalet 2029. I tidigare plan angavs tid för trafikstart till Ursviks torg tredjekvartalet 2025 samt till Helenelund tredjekvartalet 2026.

Förslag till beslut

Regionrådsberedningen föreslår regionstyrelsen föreslå att regionfullmäktige beslutar följande.

> Trafiknämnden medges rätt att fortsätta genomförandet av investering Tvärbana norra Kistagrenen inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035, till en total investeringsutgift på 9 179 miljoner kronor, med ny tidpunkt för trafikstart till Ursviks torg fjärde kvartalet 2028 samt för trafikstart till Helenelund fjärde kvartalet 2029.

Regionrådsberedningens motivering

Kistagrenen är en tvärförbindelse som ger kortare restider, binder ihop olika stadsdelar och knutpunkter samt ger förutsättningar för tillkommande hållbar stadsutveckling längs sin sträckning. Utbyggnaden blir cirka åtta kilometer lång och passerar genom tre kommuner,

Stockholm, Sundbyberg och Sollentuna, på sträckan mellan Norra Ulvsunda och Helenelund.

Resandet med Kistagrenen förväntas bli stort då det sker betydande utveckling både gällande arbetsplatser och bostäder, längs med sträckan.

I november 2024 beslutade regionstyrelsen att tillsätta en extern oberoende granskning av investeringsprojektet Program Tvärbanan Norra Kistagrenen och dess styrning och uppföljning (RS 2024-0015). Granskningen visade att Program Tvärbanan Norra Kistagrenen haft bristfällig styrning och detaljkännedom, otillräckliga kontrollrutiner och bristande riskhantering. Trafikförvaltningen har efter granskningen utvecklat sina arbetssätt utifrån rekommendationerna i granskningsrapporten. Förbättrad styrning och vidareutvecklade interna riktlinjer har förstärkt den interna kontrollen och stärkt riskhanteringen. Därutöver har en stor konsultväxling skett i projektet där mer personal nu är fast anställd än tidigare för att behålla kompetens och kontroll inhouse.

Efter avbeställningen av sträckan Ursviks torg – Helenelund samt hävningen av totalentreprenadkontraktet för sträckan Bromma flygplats – Ursviks torg har utredningar och detaljprojektering genomförts. Detta har bidragit till nya ingångsvärden som resulterat i att grundkalkyl uppdaterats och en succesivanalys genomförts. Sammantaget visar analysen att reserven för ekonomisk osäkerhet inklusive riskreserv är förbrukade, samt att det finns behov av en förlängd genomförandetid. Sammantaget ger det en prognosökning på 1 106 miljoner kronor jämfört med tidigare beslut i juni 2024. Utgiftsökningen ryms inom ramen för 2026 års investeringsbudget och inriktningsnivåer för planåren 2027–2035.

Beslutsunderlag

1. Regiondirektörens tjänsteutlåtande
2. Trafiknämndens protokollsutdrag den 25 november 2025
3. Trafikförvaltningens tjänsteutlåtande den 20 oktober 2025

Aida Hadžialić

Jens Sjöström

Moderaterna

FÖRSLAG TILL BESLUT
2026-01-20

RS 2025-1015

Regionstyrelsen
Ärende 13

Förnyat genomförandebeslut Tvärbanan Kistagrenen

Regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige besluta följande.

1. Ansvaret för genomförandet av och uppföljning av investeringsobjekt Tvärbana Norr Kistagrenen överförs från Trafiknämnden till Regionstyrelsen.

2. Regionstyrelsen ges i uppdrag att återkomma till Regionfullmäktige med nytt förslag till genomförandebeslut inom ramen för av regionfullmäktige angiven budget, genomföra erforderliga upphandlingar, inklusive att fastställa upphandlingsdokument, fatta beslut om tilldelning eller avbrytande, teckna upphandlingskontrakt och överlåta kontraktet till AB Storstockholms Lokaltrafik samt förvalta kontrakten varvid ändringar och tillägg till kontrakten ska beslutas enligt gällande beslutsordning. Beslutsfattande enligt ovan får ej delegeras.

Tvärbanans stillastående utbyggnad till Kista är Socialdemokraterna i Region Stockholms kanske största misslyckande. Att investeringsprojektet har omgärdats av fördyringar och omfattande genomförandeproblem är ett resultat av att adekvat styrning och ledning saknas. Toppen på isberget var de olagliga betalningsgarantierna som ingicks med underleverantörer i byggprojektet.

Socialdemokraternas och Miljöpartiets beslut om att låta projektet övergå i löpande räkning och motsätta sig kontrollstationer för projektets genomförande har visat sig bli kostsamma för skattebetalarna.

Totalkostnaden har ökat med hela 89 procent, hittills. Trafikstarten bedöms försenas ända till 2030, många år efter det att nya bostadsområden har färdigställts och människor redan tvingats välja bilen framför kollektivtrafiken.

Detta fiasko har nu drabbat boende, näringsidkare och pendlare i vår region över lång tid. Bygget är nu så försenat att även den statliga medfinansieringen i form av stadsmiljöavtal med största sannolikhet brinner inne under 2027.

Kostnaden för Stockholmarna är nu uppe i över 1,3 miljoner kronor – per meter. Det är samtidigt ett antagande som bygger på ett lyckat

genomförande i projektets förnyade genomförandefas. Historien har snarare visat motsatsen.

Vad som redan blivit dyrare och senare, har blivit ännu dyrare och ännu senare.

Det vore mot bakgrund av projektets framdrift direkt oansvarigt att låta det nya genomförandebeslutet och de upphandlingar som nu ska följa ske på delegation. Politiken måste ta fullt ansvar för att genomföra kommande upphandlingar liksom att tilldela kontrakt och följa utvecklingen nära.

Regionstyrelsen borde därtill med sin uppsiktsplikt överta ansvaret för detta projekt som annars riskerar att gå nya fördyringar och misslyckanden till mötes. När ska regionstyrelsens uppsiktsplikt annars användas om inte nu?

Liberalerna
Kristdemokraterna

FÖRSLAG TILL TILLÄGGSBESLUT
2026-01-20

RS 2025–1015

Regionstyrelsen
Ärende 13

Förnyat genomförandebeslut Tvärbanan Kistagrenen

Utbyggnaden av Tvärbanans Kistagren har präglats av förseningar och kraftiga fördyrningar till följd av problem inom projektorganisationen, bristande politisk styrning och regionstyrets beslut om att låta projektet övergå i löpande räkning. Allt detta har sammantaget, med dagens förnyade genomförandebeslut inkluderat, resulterat i att projektet blivit cirka 4,4 miljarder dyrare än planerat – motsvarande hela 89%, samtidigt som Tvärbanan fortfarande är långt ifrån färdigställd.

När beslutet om utbyggnaden fattades 2016 var planen att trafikstarten till Ursvik skulle ske 2021, och vidare till Helenelund 2023. I dagsläget har arbetet stått still i över ett år i väntan på att en ny entreprenör ska ta över och färdigställa den sista etappen mellan Ursvik och Helenelund. Nu bedömer förvaltningen, förutsatt att tidsplanen och budgeten håller den här gången, att trafikstarten för Ursvik sker fjärde kvartalet 2028 och för Helenelund fjärde kvartalet 2029.

När det senaste genomförandebeslutet behandlades i regionfullmäktige betonade vi att regionstyret behövde arbeta aktivt för att påskynda projektet och färdigställa det så fort som möjligt. Samtidigt klargjorde vi att arbetet inte kunde fortgå med en utökad budgetram utan att nödvändiga åtgärder infördes för att motverka ytterligare fördyringar och förseningar. Därför lade vi fram ett förslag till tilläggsbeslut där vi föreslog att det skulle inrättas kontrollstationer för att säkerställa tid, ekonomi och kvalitet.

Tyvärr hörsammades inte vårt förslag av regionstyret och röstades därför ned. Vi är övertygade om att många av de problem som plågar projektet hade kunnat undvikas om våra föreslagna åtgärder hade vidtagits. Då skulle nämndens ledamöter haft en bättre insyn i projektet och därmed bättre koll på hur projektet fortskred. Genom en bättre politisk insyn hade inte projektet behövt stå still i över ett år, vilket nu resulterar i att vi riskerar att gå miste om de 113 miljoner kronor som beviljats genom stadsmiljöavtalen som nu fasas ut, eller att de olagliga betalningsgarantierna tecknades.

Liberalerna och Kristdemokraterna beklagar att projektet har försenats så kraftigt och att boende i Stockholm, Sundbyberg och Sollentuna fortfarande saknar en efterlängtad och välbehövlig tvärförbindelse. Vi förutsätter därför att förvaltningen och regionstyret arbetar aktivt för att resterande del av projektet fortskrider friktionsfritt och att ambitionen är att trafikstarten ska vara klar snabbare än vad som anges i tjänsteutlåtandet.

För att hjälpa till med detta och kunna bistå krävs det att trafiknämnden löpande informeras om hur projektet fortskrider. Därför anser vi fortsatt, trots att regionstyret hittills har röstat ned det varje gång, att det behövs kontrollstationer.

Med anledning av ovanstående föreslår Liberalerna och Kristdemokraterna regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige besluta följande:

1. Tydliga kontrollstationer inrättas för att säkerställa tid, ekonomi, kvalitet och arbetsmiljö i projektet och därmed även transparens samt insyn för nämndens ledamöter.